Intervju s gospodinom Martinom Mezakom, svećenikom maruševečke župe

Moj je jezik za mene vrhunska svetinja

Svećenički poziv i život su nešto o čemu svi mislimo da nešto znamo, a svećenik maruševečke župe gospodin Martin Mezak otkrio nam je kako prijateljski odnos s Bogom i ljudima čovjeka istinski čine radosnim. Snaga i vrijednost vjere koju imamo daje nam snagu da prebrodimo životne teškoće.

Pitanja i odgovori:

Što Vam znači rodni kraj i obitelj iz koje dolazite?

Svakom čovjeku zavičaj puno znači, zavičaju se čovjek uvijek vraća, ako ne fizički, barem u mislima. Uz njega nas vežu najljepše uspomene u najranijoj dobi, te uspomene su jednostavno neizbrisive. Ono što smo u dječaštvu doživjeli, to nam ostaje kroz cijeli život i naravno da volim svoj zavičaj. Rođen sam 1946. godine u selu Gornjoj Batini, župa Belec, u općini Zlatar, i kad imam priliku, odem ga posjetiti. Tamo sam primio svoju vjeru na krštenju i od roditelja. Sve ono najljepše doživio sam u svom zavičaju koji me veže uz moje roditelje i braću, rodbinu, susjede i prijatelje.

Kako je bilo odrastati u Vaše vrijeme? Jeste li imali hobije?

Mislim da je dječaštvo uvijek lijepo, iako su u materijalnom pogledu dani nakon rata bili teški, u neimaštini, a mi djeca smo se ipak znala radovati igrati i onim što smo imali. Kada čovjek ima manje, zadovoljan je s onim što ima, a tko ima puno, male ga stvari ne razveseljavaju. U moje vrijeme obitelji su i djecu angažirale u domaćinstvu za poslove koje su mogla raditi; paziti krave, svinje, purane. Ono što je primjereno za njihovu dob, ali smo na taj način učili i stjecali iskustvo da nešto doprinosimo, da nisi teret u obitelji. To nas je učilo o ozbiljnosti života, da ništa nije „slučajno palo na stol“, za sve što imamo treba raditi. Znači, mi smo od najranijih dana, od najmlađe dobi uključivani u poslove i, naravno, škola je uvijek tražila svoje vrijeme i rad. Bilo je vremena za dječje radosti, uz blagdane ... U zimi smo izrađivali sanjke i nezaboravna su zajednička skijanja po brežuljcima. To se ne može usporediti s igricama na računalu i gledanjem crtića što je danas, nažalost, najčešća okupacija djece. Nekih posebnih hobija nisam imao.

Jeste li već u osnovnoj školi osjetili zov za svećenički poziv?

Tek na kraju osmoljetke osjetio sam taj poziv koji u početku nije bio tako jasan, ali mi je u tome pomogao naš pokojni varaždinski biskup. On je doznao da sam ja završio osmi razred i posjetio me. Razgovarali smo i tako mi je on dao „vjetar u leđa“, još jedan poticaj s njegove strane da slijedim taj glas, poziv koji osjećam i on mi je pomogao oko upisa.

Što za Vas znači svećenički poziv?

Svećenički poziv je moj identitet – ja sam sebe našao u tom pozivu, ostvario se kao osoba, kao kršćanin, na taj sam način ostvarivao svoju vjeru da služim Bogu i narodu. Ne mogu sebe zamisliti drukčije. Moj me poziv ispunjava i raduje. Svećenstvo je za mene sve!

Gdje ste započeli? Prva župa?

Prva župa je zapravo bila bolnica – Vinogradska bolnica u Zagrebu. Tamo sam mijenjao jednog profesora, on je bio duhovnik te bolnice. Kraj bolnice je kapela Srca Isusova i kada je profesor otišao na godišnji odmor, ja sam dobio dekret da ga mijenjam. U bolnici sam stjecao prva iskustva kao mladi svećenik i to u najzahtjevnijem dijelu, dakle u susretu s bolesnicima. Časne sestre su radile u toj bolnici i one su mi davale adrese bolesnika koje sam taj dan trebao posjetiti. To je bilo moje prvo iskustvo. Zatim sam dobio dekret za kapelana. Bio sam prvi kapelan u župi svetog Pavla u Zagrebu. Zatim sam dvije godine bio u Novoj Gradiški isto kao kapelan. Nakon toga sam bio pet godina u župi Vrhovac kraj Ozlja i dvije godine u Ozlju. U ožujku 1982. godine došao sam u Maruševec kada je dotadašnji svećenik maruševečke župe umro. Kardinal Kuharić pozvao me da dođem na sprovod gdje je onda iskoristio priliku da me župljanima predstavi kao novog svećenika. Otad pa do danas sam eto tu, već trideset petu godinu.

Vjernici nekad i danas? Ima li većih razlika?

Ne. Vjera je osobna stvar svakog čovjeka, tako je ja promatram i doživljavam. Ja gledam svakoga čovjeka pred sobom i važno mi je u što taj čovjek vjeruje, kakav je vjernik i kakve on potrebe ima kao vjernik, te što mu ja kao svećenik mogu pružiti i kako mu pomoći da postane bolji vjernik. Ljudi

su od Isusovih vremena pa do danas imali svoje uspone i padove, bilo je jako dobrih vjernika koje zovemo svetima, ali bili su, a i danas postoje vjernici koji su zadovoljni samo time što su kršteni te što su primili sakramente, oni se udalje od Crkve, sve do neke nove prilike kad im nešto treba. Neki nastoje tu vjeru živjeti aktivno, iz dana u dan, iz nedjelje u nedjelju. Nekada su izazovi u vjeri bili drukčiji, a danas su opet drukčiji. U principu, vjera je osobna stvar svakoga čovjeka.

Koje vrijednosti nedostaju u naše vrijeme?

O tome se dosta govori, o devalvaciji pravih, kršćanskih vrijednosti. Tu su veliki izazovi zbog moćnih sredstava priopćavanja, velike su mogućnosti širenja različitih ideja, različitih vrijednosti od različitih ljudi što nekad nije bilo. Današnji vjernici su izloženi puno većim i snažnijim utjecajima i onih stvari koje se protive našoj vjeri. Svoju bismo vjeru trebali sve više jačati i bolje upoznati jer jedino tako možemo postati vjernici u pravom smislu riječi. Izazovi su veliki, ali i šanse da se pokažemo, da budemo ponosni na svoju vjeru.

Kako izgleda jedan dan u životu svećenika?

Postoji dnevni red kojeg se čovjek mora držati da bude uspješan u svom poslu. Svaki dan počinje rano ujutro, već se desetljećima ustajem u 4 i 30 i onda najprije izvršim osobnu higijenu, pa molitvu i rješavam uredske stvari za koje trebam malo mira. Zatim slijedi jutarnja misa, a nakon mise dolaze stranke. Kada je i to obavljeno, ako je dan vjeronauka, onda imam vjeronauk. U popodnevnim satima su sprovodi, subotom su vjenčanja, pripreme za vjenčanja, rasporedi rada…Sve one dužnosti koje kao svećenik imam, moram preko dana obaviti. Prednost ima posjet bolesniku ako je u potrebi. To su stvari koje su obvezne i osnovne za jednog svećenika. Posebno me raduju razgovori mojih vjernika čiju djecu pripremam za sakramente. Pripremam se za nedjeljne mise. Svaki dan nastojim u ispovjedaonici biti vjernicima na raspolaganju. Tako izgleda jedan uobičajeni dan u životu svećenika.

Što vas najviše raduje u pozivu?

Najviše me raduje da mogu u susretu s našim ljudima pružiti ono za što sam dobio mandat, a to je da navješćujem Riječ Božju, dajem sakramente i da upravljam ovom župom. To me najviše raduje i ispunjava kao osobu i kao svećenika. Bez toga bi moj život bio potpun promašaj jer ne bih ispunio

ono zbog čega sam postao svećenik. Dakle, vršiti svoje svakodnevne poslove,biti u prijateljskom odnosu s Bogom i ljudima, jedino to me može učiniti istinski radosnim.

Što za Vas znači hrvatski jezik i koja Vam je prva pomisao na to?

Ovo je svakako jedno važno pitanje i za mene i za svakog Hrvata. Ja sam proživljavao borbu za hrvatski jezik u Jugoslaviji. Svi mi Hrvati bili smo na neki način jako pogođeni kad nam se nametao srpski jezik, neki su inzistirali da i u rječniku i u gramatici piše i na hrvatskom i na srpskom, to nas je smetalo. Mi imamo svoj hrvatski jezik, mi ga želimo njegovati i razvijati, a poštivati tuđe jezike. To je očito bio politički uvjetovano i dakako da smo mi koji smo sudjelovali u hrvatskom proljeću 1971. time bili još više pogođeni. Hrvati, kao i svi drugi narodi, mogu biti ponosni na svoj jezik, njegovati ga i čuvati. I dogodilo se. Hrvatska je stvorena, hrvatski bi jezik sada trebao dobiti svoje pravo značenje za nas Hrvate, pravo mjesto i u kulturi, i u politici, i u svakom segmentu našega društva. Hrvatski jezik trebamo poštovati jer on to zaslužuje. Moj je jezik za mene vrhunska svetinja, odmah nakon vjere. Odnos prema jeziku je zapravo pokazatelj kakav je moj odnos prema mom narodu, prema mojoj državi. Ja se trudim da budem rodoljub, domoljub, bogoljub i dakako da budem onaj koji voli svoj narod, svoj jezik, a poštuje tuđe narode i jezike. Nekad su rekli da koliko jezika znaš, toliko i vrijediš. Bez jezika čovjek je kao da nema svoj dom. Moja prva pomisao na hrvatski jezik je pomisao na one trenutke kada je postao službeni, na Matiju Smodeka i na budnice.

Što biste poručili učenicima i mladima općenito?

Ono što svaki svećenik preporučuje iz dana u dan - da budemo ono što smo po krštenju postali, da budemo što bolji vjernici, a to znači što bolji ljudi. Dakako da je to lako reći, a teško ostvariti. Volio bih, i to preporučujem mladima, da budu ponosni na svoju vjeru, da je se ne srame i da ju bolje upoznaju. To nije ništa novo, ali je važno za zajednicu i obitelj.